

SANT ANTONI ABAT A MOSQUERA SANT JOSEP

Angelita Escolí Nos

La ceràmica que veurem en aquest capítol és la que presenta el tamany més menut de totes les capelletes de les Coves, però com les dimensions del sant no importen, també rebrà el mateix tractament que les anteriors pel fet d'ostentar tots el requisits necessaris per a ser considerada un plafó ceràmic.

Està situada a la Mosquera Sant Josep. Els seus propietaris són la família formada per Trini Marín Membrado, Julio Tena Albert i el seu fill Víctor. La tenen des de l'any 1997, portada des de Morella on els majorals de la festa de Sant Antoni la van repartir entre les seues amistats com a record del seu pas per la festa. Malgrat les petites dimensions i el seu format quadrat, aquest tipus de ceràmiques d'una sola peça han existit i s'han catalogat des de fa anys. Una persona tan autoritzada com el professor I.V. Pérez Guillén ha estudiat peces de menut format i diu que se fabricaven de manera regular des de mitjans del segle XVIII (1740/1750) coincidint amb la producció general de panells. Anaven destinats a interiors. S'utilitzaven en algun cas per a compondre, per juxtaposició, autèntics retaules de devoció al gust del fidel.

A més a més, els panells quadrats predominen de manera constant en les estacions del Via Crucis. Era així per les xicotetes dimensions de les fornícules on es col·locaven dins de les capelles del calvari.

A cada capella s'inclou una breu biografia de l'advocació. Com ja es va escriure la de Sant Antoni a un altre capítol, ací tractaré d'altres aspectes lligats a la tradició.

ELEMENTS DE LA FESTA DE SANT ANTONI ABAT

La festa de sant Antoni cal suposar que s'ha celebrat durant molt segles per la geografia espanyola, producte d'un món rural dedicat al conreu del camp, dels animals de faena, dels que sant Antoni ostenta la seua protecció.

Una de les notícies més reculades la porta el "Llibre de la Cadena" de Reus que reunís ordinacions dels segles XIV al XVII, referent al porquet.

Molt i variats són els elements units a la festa de sant Antoni. Cada comunitat ha desenvolupat espontàniament els que ha cregut adients.

Si els enumere, tal volta en manque algun per desconeixement. Tenim comfraries i majorals; el porquet i la posterior rifa; ròssec; ball de sant Antoni, representant la seua vida, el miracles i diablets o botargues, filandrosa i diablera; goigs; dansants; coqueta i tolló, pastisset o prima; els tres tombs i passacarrers; rifes, acaptada o plega i subhastes; els cohets i masclets; desfílada i benedició d'animals o matxà; corregudes d'ases i cavalls; foguera o barraca; torrada de productes del porc i petxines... Com veiem un costumari per a tots el gustos.

EL RÒSSEC

El ròssec de les Coves, tal com era abans ha desaparegut. Veurem l'origen:

A Sant Antoni se l'invoca com a protector de l'erisipèla, enfermetat contagiosa de la pell coneguda també com a foc de

